

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 8CoZm/43/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3113208287
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Natália Čekanová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3113208287.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci žalobcu CD Consulting s.r.o. so sídlom Nagano Office Center, K červenému dvoru 3269/25a, 130 00 Praha 3, IČO 264 29 705, Česká republika, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o. so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO 36 864 421, proti žalovanej I. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. XXXX/X, XXX XX Y., t.č. L. XX/XX, Y., v konaní o zaplatenie sumy 775,83 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín, č.k. 39CbZm/129/2013-36 zo dňa 11. októbra 2013,

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** tomuto súdu na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu a žalovanej nepriznal náhradu trov konania. Uviedol, že žalobou podanou na súde prvého stupňa podľa článku 4 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, sa žalobca domáhal voči žalovanej zaplatenia zmenkovej sumy 775,83 Eur s príslušenstvom a náhrady trov konania. Pri určení právomoci, vecnej a miestnej príslušnosti postupoval súd prvého stupňa podľa článku 2 bod 1, článku 3 bod 1 Nariadenia č. 861/2007 a podľa článku 2 bod 1, článku 16 bod 2 Nariadenia č. 44/2001 o príslušnosti, uznávaní a výkone súdnych rozhodnutí v občianskych a obchodných veciach (Brusel I) a podľa § 84 O.s.p. Vychádzal zo zistenia, že žalobca je obchodnou spoločnosťou so sídlom na území Českej republiky. Žalovaná ako fyzická osoba má bydlisko na území Slovenskej republiky, kde bola zmenka vystavená a kde sa nachádza platobné miesto. Súd prvého stupňa konštatoval, že ide o cezhraničný spor a hodnota pohľadávky v čase doručenia tlačiva žaloby na uplatnenie pohľadávky nepresahuje 2 000 eur bez akýchkoľvek úrokov, výdavkov a nákladov. Pri určovaní rozhodného práva postupoval súd prvého stupňa podľa § 10 ods. 1 zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom (ďalej len ZMPSP) a danú vec posudzoval podľa právneho poriadku Slovenskej republiky, nakoľko jeho použitie zodpovedá rozumnému usporiadaniu daného vzťahu.

S poukazom na článok 5 bod 1 Nariadenia č. 861/2007 súd prvého stupňa nariadenie pojednávania pre spravodlivé vedenie konania nepovažoval za potrebné a rozhodol na základe listinných dôkazov obsiahnutých v súdnom spise.

Súd prvého stupňa posúdil právnu vec podľa ním citovaných príslušných ustanovení slovenského hmotného práva, Občianskeho zákonníka, zákona č. 191/1950 Zb. zmenkového a šekového (ďalej len ZZŠ) a zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov.

Vychádzal zo zistenia, že právny predchodca žalobcu ako právnická osoba konajúca v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti (poskytovanie úverov nebankovým spôsobom) a žalovaná ako fyzická osoba uzavreli dňa 23.07.2009 zmluvu o úvere č. 302900015. Vzhľadom k subjektom uzatvárajúcim zmluvu,

mal súd prvého stupňa preukázané, že došlo k uzavretiu tzv. spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 a nasl. Obč. zák. Uzavretá zmluva označená ako zmluva o úvere podľa § 497 a nasl. Obch. zák. v spojení s článkom 20 všeobecných podmienok sa podľa dohody spravovala Obchodným zákonníkom. Uvedené dojednanie nie je prekážkou aplikácie ustanovení Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách ako aj ďalších predpisov spotrebiteľského práva, ktoré súd aplikuje na všetky zmluvy, bez ohľadu na ich právnu formu, ak jednou zo zmluvných strán je spotrebiteľ. Uzavretú zmluvu o úvere súd prvého stupňa posudzoval aj podľa príslušných ustanovení zákona č. 258/2001 Z.z. V zmluve žalovaná označila ako účel poskytnutia úveru výkon povolania. Vzhľadom k obchodným praktikám právneho predchodcu žalobcu mal súd prvého stupňa vážne pochybnosti o skutočnom účele poskytnutého úveru. Z činnosti bolo súdu prvého stupňa známe, že právny predchodca žalobcu uzavieral tisícky zmlúv, na ktorých bolo zhodne v prípade fyzických osôb vyznačené zamestnanie resp. povolanie ako účel poskytnutia úveru. Súd prvého stupňa v tejto súvislosti použil výklad priaznivejší pre spotrebiteľa a vyslovil, že žalobca nepreukázal skutočný účel poskytnutia úveru (rozhodnutie Krajského súdu v Trnave č.k. 10CoE/5/2010-46 zo dňa 23.2.2010). Súd prvého stupňa z úradnej činnosti po zistení a posúdení, že v danom prípade ide o spotrebiteľský vzťah poskytujúci slabšiemu účastníkovi právnu ochranu v zmysle zásady ochrany spotrebiteľa, preskúmal platnosť pôvodnej spotrebiteľskej zmluvy ako celku, čo považoval za nevyhnutný predpoklad pre posudzovanie zabezpečovacej zmenky a z nej vyplývajúce plnenie, ktoré bolo predmetom konania (rozhodnutie Okresného súdu Bratislava V č.k. 37Er/72/2010-10, rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 33Cdo 1201/2012 z 20.06.2013). Preskúmaním zmluvy o úvere súd prvého stupňa zistil, že zmluva obsahuje dojednania, ktoré neúmerne a hrubo narušujú rovnováhu zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a dospel k záveru, že takto jednostranne koncipovaná zmluva je zneužitím nedostatku skúsenosti, právnych vedomostí, nedostatku a akútnej potreby finančných prostriedkov zo strany spotrebiteľa. Zmluva obsahuje poplatok za uzavretie vo výške 780,- Eur definovaný v článku 13 všeobecných podmienok, v ktorom je obsiahnutý administratívny poplatok vo výške 520,- Eur bez bližšieho uvedenia obsahu a výšky nákladov (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 18Co/109/2011 z 21.11.2012, rozhodnutie Vrchného súdu v Karlsruhe č. AZ 17 U 192/2010). Tento poplatok považoval súd prvého stupňa za neprijateľnú podmienku. Za hrubé porušenie rovnováhy považoval taktiež dojednanie zmluvných pokút. Súd prvého stupňa pri dojednaní článku 17 všeobecných podmienok preskúmaním zistil, že dohoda o vyplnení blanco zmenky predstavuje pre spotrebiteľa dohodu vykazujúcu znaky zjavnej neurčitosti a nezrozumiteľnosti, tzn. dôvody jej neplatnosti v zmysle neprijateľných zmluvných podmienok, ktorá taktiež neprímerane zhoršuje postavenie spotrebiteľa a je v priamom rozpore so zákonom. Súd prvého stupňa zdôraznil, že zákon č. 258/2001 Z.z. výslovne limituje možnosť zabezpečenia spotrebiteľského úveru zmenkou s vyplnenou zmenkovou sumou a to do výšky nesplatennej istiny a príslušenstva maximálne do výšky 30 % pôvodnej istiny. S poukazom na § 53 Obč. zák. považoval zmluvu o úvere za absolútne neplatnú podľa § 39 Obč. zák. pre rozpor s dobrými mravmi. Vzhľadom na to, že zistil absolútnu neplatnosť zmluvy o úvere, ktorej súčasťou bola dohoda o zabezpečení pohľadávky zmenkou a dohoda o vyplnení blanco zmenky, žalobcovi plnenie zo zmenky nepriznal. Právny predchodca žalobcu nemohol blanco zmenku vyplniť a ďalej ju indosovať. Podľa názoru súdu prvého stupňa predložená zmenka, aj keď obsahuje všetky náležitosti zmenky, nezabezpečuje konkrétny záväzkový vzťah z poskytnutého úveru medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou a v uvedenom prípade nedošlo k platnému vzniku zmenkového záväzkového vzťahu, keď je potrebné rozlišovať medzi neplatnosťou zmenky z dôvodu nesplnenia podstatných náležitostí resp. vyplnenie v rozpore so zákonom č. 191/1950 Zb. a neplatnosťou zmluvy, dojednania o vyplnení zmenky za účelom zabezpečenia pohľadávky pre rozpor s dobrými mravmi, neprijateľnými podmienkami alebo nerešpektovaním zákonného obmedzenia maximálnej výšky zmenkovej sumy (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1 Obdo V 43/2006). Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil súd prvého stupňa podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Žalovaná si právo na náhradu trov konania neuplatnila. V konaní nebol preukázaný vznik trov konania na jej strane, a preto súd prvého stupňa žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorým napadol rozsudok v celom rozsahu z dôvodov, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci podľa § 205 ods. 2 písm. b/ O.s.p., v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., keď sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom podľa § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. Tvrdil, že v prejednávanej veci došlo zo strany súdu prvého stupňa jeho konaním a rozhodnutím k porušeniu článku 4, 5 a 7 Nariadenia, ktoré má všeobecnú pôsobnosť, je záväzná a priamo aplikovateľná v Slovenskej republike. S poukazom

na § 120 O.s.p. žalobca uviedol, že dokazovanie v sporovom konaní je ovládané prejednávacou zásadou. Súd vychádza len zo skutočností tvrdených účastníkmi konania a vykonáva len tie dôkazy, ktoré účastníci navrhli. Z odôvodnenia súdu prvého stupňa vyplýva, že súd vykonal vo veci dokazovanie úverovou zmluvou, exekučným spisom a ďalšími dôkazmi, ktoré účastníci nenavrhli. Ustanovenie § 120 ods. 1 O.s.p. umožňuje súdu vykonať v sporovom konaní aj iné dôkazy ako navrhli účastníci konania, avšak tento postup je možný len výnimočne ak je vykonanie nenavrhovaných dôkazov nevyhnutné pre rozhodnutie veci a nevykonanie nejakého dôkazu môže byť príčinou toho, že súd nemôže rozhodnúť. Potreba vykonať ďalšie dôkazy musí vyplývať zo samotného dokazovania. V danej veci súd mohol a mal rozhodnúť len z predloženej zmenky ako predpokladu vydania rozsudku v konaní. Zmenka je listinný cenný papier, ktorý inkorporuje v listine samo právo. Vo vzťahu k žalobcovi ako indosatárovi je zmenka jediným legitimizačným prostriedkom, ktorý nie je možné ničím iným nahradiť. Súd musí k otázke vykonania iných ako účastníkmi navrhovaných dôkazov pristupovať vyvážene a svoj postup musí náležite odôvodniť. V danom konaní súd prvého stupňa svoj postup nezdôvodnil. Súd z vlastnej iniciatívy, bez návrhu žalovanej, a na ťarchu žalobcu, vykonal dokazovanie, ktoré údajne preukázalo charakter žalovanej ako spotrebiteľa. Žalovaná sa tejto obrany nedomáhala, pohľadávky nerozporovala. Súd nevykonal žiadne dokazovanie nad rámec navrhnutých dôkazov v prospech uplatnenej pohľadávky a neobjektívne podporil v konaní žalovanú. Konanie súdu prvého stupňa predstavuje výrazný zásah do práva na spravodlivý proces garantované v článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a v článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Žalovaná mohla na základe článku 5 ods. 3 a 6 Nariadenia vzniesť námietky voči zmenke, ak tak neurobila, musia byť akékoľvek námietky odmietnuté z dôvodu koncentračnej zásady konštruovanej Nariadením. Napadnutý rozsudok je podľa názoru žalobcu prekvapivým rozhodnutím, čo predstavuje odňatie možnosti konať pred súdom. Prekvapivosť vyplýva jednak zo skutočnosti, že žalovaná uplatnený nárok nepoprela, no napriek tomu súd prvého stupňa nárok zamietol, a jednak z rozporu rozhodnutia s konštantnou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, na ktorú žalobca poukázal v odvolaní. Žalobcovi ako účastníkovi konania sa postupom súdu prvého stupňa odňala možnosť konať pred súdom aj tým, že súd porušil zásadným spôsobom zásadu kontradiktórnosti, keď sa žalobca nemohol vyjadriť ku skutočnostiam, dôkazom a právnym argumentom, na ktorých súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie, s cieľom ovplyvniť súdne rozhodnutie vo svoj prospech. Žalobca predložil súdu ako dôkaz o svojich nárokoch platnú zmenku, ktorá spĺňa všetky formálne a materiálne náležitosti predpokladané zák. č. 191/1950 Zb. a žalovaná voči forme a obsahu zmenky ani nenamietala. Neexistovala tak žiadna okolnosť, ktorá by odôvodňovala vykonanie ďalších dôkazov nevyhnutných pre rozhodnutie vo veci. Žalobca je majiteľom zmenky na základe indosamentu a nie je účastníkom akéhokoľvek spotrebiteľského vzťahu, pričom ide o zmenku platnú, ktorá je abstraktným samostatným záväzkom neakcesorickej povahy a nie je možné ju spájať ani podmieňovať inými okolnosťami než tými, ktoré sú uvedené na zmenke. Okresný súd sa aplikáciou príslušných ustanovení o zmenke upravených v zákone č. 191/1950 Zb. vôbec nezaoberal a ignoroval predmet sporu. Súd predovšetkým ignoroval § 17 ZŠZ, z ktorého vyplýva, že žalovaná vo všeobecnosti nie je oprávnená vznášať tzv. kauzálne námietky voči majiteľovi zmenky, ktoré vyplývajú z jej vzťahov s pôvodným majiteľom zmenky. Ak tak v sporovom konaní nemôže robiť žalovaná, tým menej tak môže robiť sám súd (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5Obo 3/2008 z 22.10.2008). Súd prvého stupňa síce nevyhodnotil zmenku ako neplatný právny úkon, ale za neplatnú považoval dohodu o vyplňovacom práve k blankozmenke. Uvedený záver súdu prvého stupňa vychádzal len z kauzálnych námietok, ktoré v konaní nikto nevzniesol ani ich nikto z účastníkov nepreukazoval. Kauzálne námietky sú po indosovaní v zásade neprípustné. Zmluvný vzťah medzi remitentom a žalovanou je po indosovaní irelevantný. Žalobca poukázal na to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa a konanie pred ním je postihnuté vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Súd porušil poučovaciu povinnosť prekročením § 5 ods.1 O.s.p., porušil ustanovenia o vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov a prihliadol na skutočnosti a dôkazy, na ktoré nebolo možné prihliadnúť, pretože nemali byť vôbec v sporovom konaní vedenom podľa Nariadenia vykonané bez návrhu. Vnútroštátny súd musí pri vykonávaní práva dodržiavať požiadavky na účinnú súdnu ochranu práv garantovaných aj v článku 47 Charty základných práv Európskej únie. K týmto požiadavkám patrí zásada kontradiktórnosti, ktorá je súčasťou práva na obhajobu a ktorá zaväzuje súd na jej dodržanie predovšetkým vtedy, keď rozhoduje spor na základe dôvodu uplatneného ex offa (rozsudok z 2.12.2009, Komisia/Úrsko a i., C 89/08 P, Zb. s. U 11245, bod 50, 54, rozsudok Súdného dvora EÚ u 21.02.2013, sp.zn. C-472/11 Banif Plus Bank Zrt proti Csaba Csipai, Viktória Csipai). Žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že návrhu vyhovie v celom rozsahu a žalobcovi prizná náhradu trov odvolacieho konania, ktoré v odvolaní vyčíslil.

K odvolaniu žalobcu sa žalovaná nevyjadřila.

Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou, včas v zákonnej lehote na podanie odvolania, že spĺňa popri všeobecných náležitostiach v rozsahu § 42 ods.3 O.s.p. aj náležitosti podľa § 205 ods.1 O.s.p. s uvedením dôvodov odvolania vo veci samej, vykonal odvolací súd preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania.

Odvolací súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

Obligatórne (§ 212 ods. 3 O.s.p.) sa odvolací súd zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 221 ods. 1 písm. a/ - g/ O.s.p. a tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odvolacie dôvody pritom neposudzujú len podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale podľa obsahu tohto opravného prostriedku. Vada konania vymedzená v § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj článku 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí ČSFR č. 209/1992 Zb.).

Odňatím možnosti konať pred súdom treba vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorým bola účastníkovi znemožnená realizácia tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva. Na vady konania, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci prihliada odvolací súd z úradnej povinnosti aj vtedy, ak by v odvolaní neboli uplatnené (§ 212 ods. 3 O.s.p.). Z úradnej moci odvolací súd podrobil preskúmaniu žalobcom tvrdené vady konania podľa § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p., keď sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Žalobou v predpísanej podobe (tlačivo A) podanou podľa článku 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, sa žalobca proti žalovanej domáhal zaplata zmenkovej sumy 775,83 Eur, zmenkového úroku 0,25 % denne z konkrétnych súm a za konkrétne obdobia, 6 % ročného úroku z konkrétnych zmenkových súm za konkrétne obdobia, zmenkovej odmeny a náhrady trov konania. Podľa článku 5 ods. 1 Nariadenia má konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu písomnú formu. Súd nariadi ústne pojednávanie iba vtedy, ak to považuje za potrebné alebo ak to navrhnú účastníci, príp. niektorý z nich. V súlade s článkom 19 Nariadenia ak Nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi slovenským procesným právom. Procesný postup súdu je upravený v článku 5 ods. 2 - 7, článku 6, 7, 8, 9, článku 12 ods. 2 Nariadenia, v ostatnom sa tento postup riadi Občianskym súdnym poriadkom.

Odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie nad návrh účastníkov konania a do súdneho spisu založil zmluvu o úvere zo dňa 23.07.2009 a všeobecné podmienky poskytnutia úveru bez toho, aby žalobcovi a žalovanej umožnil zúčastniť sa vykonania týchto dôkazov a vyjadriť sa k týmto dôkazom podľa § 123 O.s.p. Predmetom dokazovania v konaní vo veciach z nízkou hodnotou sporu podľa Nariadenia sú iba skutočnosti, ktoré sú medzi účastníkmi sporné. Súd nedokazuje skutočnosti, ktoré vyplývajú z listín predložených účastníkmi konania, o pravdivosti ktorých niet pochýb. Súd pri vykonávaní dôkazov postupuje podľa návrhov účastníkov, nevykonáva dôkazy, ktoré účastníci nenavrhlí. Vykonávanie dôkazov upravuje článok 9 Nariadenia.

Z obsahu súdneho spisu a jeho spisového materiálu odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa v podobe tlačiva B vyzval žalobcu na doplnenie alebo opravu tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky, keď žalobcovi oznámil, že je potrebné predložiť zmluvu o spotrebiteľskom úvere, splátkový kalendár a prehľad platieb realizovaných dlžníkom. Odvolací súd konštatuje, že takto realizovaná výzva nemá pre ďalší procesný postup súdu žiadne účinky. Pripojením konkrétnych listín v podobe fotokópií z iného spisu súdu prvého stupňa (exekučného spisu), v ktorom mal remitent, spoločnosť Pohotovosť s.r.o., postavenie oprávneného, bez návrhu účastníkov konania na vykonanie takto označených dôkazov, vykonal súd prvého stupňa skutkové zistenia, ktoré posúdil ako právne významné pre rozhodnutie o uplatnenom nároku. Bez postupu podľa článku 4 ods. 4 Nariadenia súd prvého stupňa rozhodol v právnej veci bez nariadenia pojednávania podľa článku 7 ods. 1 Nariadenia a vo veci podľa § 156 ods. 1 O.s.p. verejne vyhlásil rozsudok.

Preskúmaním zákonnosti konania predchádzajúcemu verejnému vyhláseniu rozsudku odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa odňal účastníkom konania procesné právo podľa § 123 O.s.p. vyjadriť sa ku všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali. V danej veci ide o listiny, ktoré súd prvého stupňa pripojil do konania bez návrhu účastníkov konania. Procesné právo účastníkov konania vyjadriť sa k návrhom na dôkazy, teda k tým, ktoré navrhol niektorí z účastníkov, má svoje vyjadrenie v článku 5 ods. 2 - 5 Nariadenia.

S poukazom na závery vyjadrené v Náleze Ústavného súdu SR z 10. júla 2013, č. k. II. ÚS 499/2012-47, predovšetkým na tie, ktoré je potrebné v praxi všeobecných súdov prijať ako všeobecne uplatniteľné pokiaľ ide o zaujatie stanoviska ku kontradiktórnosti súdneho procesu, k pojmu dokazovanie, k pojmu súdna (právna) vec a prejednanie veci v prítomnosti účastníka konania, odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa znemožnil žalobcovi uplatniť svoje právo zo zmenky. Účelom práva vyjadriť sa k vykonaným dôkazom je totiž práve možnosť ovplyvniť skutkové zistenia, na ktorých súd zakladá svoje rozhodnutie, keďže skutkové zistenia sú to, čo je účastníkovi nepochybne známejšie ako súdu. Aktivita účastníka pri využití tohto práva je v podstatnej miere závislá práve od miery presvedčivosti vykonaných dôkazov, skutkových zistení, ktorých vyvodenie z nich možno očakávať, a miery presvedčenia súdu o vplyve týchto zistení na unesenie dôkazného bremena daného účastníka. Vykonaným dokazovaním sa rozumie postup súdu smerujúci k utvoreniu skutkových poznatkov o rozhodujúcich okolnostiach a jeho podstatou je získanie príslušných skutkových poznatkov z jednotlivých dôkazných prostriedkov, ktoré sú nositeľmi určitých informácií. Z listinných dôkazov vykonaných bez návrhov účastníkov konania dospel súd prvého stupňa ku (odchylnému) skutkovému stavu, na ktorom založil svoj právny záver o právnej povahe zmluvy o úvere ako zmluvy spotrebiteľskej, keď plnenie povinností žalovanej ako dlžníka môže byť zabezpečené zmenkou len za splnenia zákonných podmienok, a v prípade, že toto zabezpečenie zákonné podmienky nespĺňa, nemôže veriteľ zmenku ako zabezpečovací prostriedok splnenia dlhu vôbec prijať. Rozsudok súdu prvého stupňa vykazuje pre žalobcu nepochybne znaky prekvapivého rozhodnutia.

Za splnenia podmienky písomnosti európskeho konania vo veciach s nízkou hodnotou sporu bolo podľa názoru odvolacieho súdu povinnosťou súdu prvého stupňa dať žalobcovi a žalovanej priestor, aby sa zoznámili s dôkazmi, ktoré vykonal súd prvého stupňa a so skutkovými zisteniami, ktoré z nich súd prvého stupňa vyvodzuje, spolu s priestorom na vyjadrenie sa k nim, prípadne aby navrhli iné dôkazy na vyvrátenie týchto skutkových zistení. Uvedený priestor v súlade s cieľom a účelom Nariadenia nevyžaduje nariadenie ústneho pojednávania, vyžaduje však najmä písomné stanovisko žalobcu i žalovanej (bod 7, 8 a 9 preambuly Nariadenia). Týmto postupom dôjde ku skutočnému naplneniu práva účastníkov konania zaručeného v článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Odvolací súd ďalej konštatuje, že súd prvého stupňa nespĺnil voči žalobcovi zákonnú poučovaciu povinnosť podľa § 120 ods. 4 O.s.p. O vykonaní poučenia v tomto konaní sa v spise nenachádzajú žiadne listiny. Doručka o zaslaní písomného poučenia žalobcovi založená v súdnom spise sa týka konania Okresného súdu Trenčín sp.zn. 39CbZm/18/2013. Poučovacia povinnosť podľa § 120 ods. 4 O.s.p. je konkrétnym vyjadrením generálnej poučovacej povinnosti podľa § 5 O.s.p. a súd je povinný ju vykonať aj v prípade, keď je účastník právne zastúpený. Ustanovenie § 120 ods. 4 O.s.p. je vyjadrením koncentrácie občianskeho sporového súdneho konania prejavujúcej sa v možnosti účastníkov konania predkladať skutočnosti a dôkazy vrátane určenia momentu na ich predkladanie. Splnenie tejto poučovacej povinnosti má rozhodujúci vplyv na rozhodnutie vo veci samej, na možnosť napadnúť rozhodnutie v riadnom, prípadne aj v mimoriadnom opravnom konaní, pretože znamená významné obmedzenie na označovanie a predkladanie dôkazov v ďalšom konaní. V danej veci súd prvého stupňa dospel k takému záveru, že listinné dôkazy prostredníctvom ktorých súd prvého stupňa vykonal dokazovanie, vytvorili skutkový základ pre súdne rozhodnutie vyžadujúci zmenu právneho posúdenia uplatneného nároku, o ktorej však účastníci nevedeli. V dôsledku absencie poučenia ako povinnosti súdu nedošlo zo strany žalobcu k uplatneniu procesných práv, pretože žalobca nemohol splniť svoju povinnosť tvrdenia a ani dôkaznú povinnosť vo vzťahu k inému právnomu posúdeniu veci, keď súd prvého stupňa nárok žalobcu uplatnený zo zmenky posúdil ako vzťah spotrebiteľský bez toho, aby boli na takýto postup súdu splnené zákonné podmienky.

Pretože rozsudok súdu prvého stupňa nie je z hľadiska odvolacieho dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. správny, odvolací súd podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 2 O.s.p.

Zároveň odvolací súd zrušil aj výrok o trovách konania pred súdom prvého stupňa, nakoľko tento výrok závisí od výsledku sporu a od miery úspechu účastníkov konania v sporovom konaní.

Súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu podľa § 226 O.s.p. vo veci opätovne rozhodne. Nedostatky súdneho konania ako vady konania spočívajúce v procesnom postupe súdu prvého stupňa, tak ako ich odvolací súd zistil a uviedol v tomto zrušujúcom uznesení, odstráni súd prvého stupňa v konaní v novom rozhodnutí vo veci.

Podľa § 224 ods. 3 O.s.p. rozhodne o náhrade trov konania, vrátane trov odvolacieho konania, súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.